

משה: אין לי הוצאות יצוג

כפי שנמסר לכתבינו, האשימו קִרְח נְעֵדְתוּ את משה, בניצול מעמדו לצרכיו האישיים. בתגובה הודיע משה, כי אף על פי שמגיעות לו הוצאות יצוג, לא נטל בעבר ואף אינו נוטל היום, שום דבר מקופת הציבור. משה הצטער מאד על דברי קִרְח נְעֵדְתוּ, ואמר: "לא חמור אחד מהם נִשְׁאָתִי". בהודעת דובר לשכת משה נמסר, שכוונת משה בדבריו הייתה: גם כאשר חזרתי מִמִּדְבָר והרכבתי את אשתי וְבָנֵי עַל הַחֲמוֹר, היה זה חמור שלי ולא לקחתי מאף אחד מהם, על אף שִׁפְשָׁלִיחַ צִיבּוֹר, יכולתי לעשות זאת.

קִרְח מאיים – אפנה לבג"צ

קִרְח אשר אירגן הפגנה כנגד משה ואהרן, טוען לחלוקת מְשָׁרֹת למקורבים ומאיים בִּפְנֵיהֶם לִבְג"צ. לטענתו של קִרְח, לקח לעצמו משה את המלוכה, נתן לאהרן אחיו את הכהונה ואילו לאליצפן שהוא בנו של עוזיאל, צִעִיר בְּנוֹי שֶׁל קֹהֵל, נתן את הנשיאות על בני קהת, תפקיד שלדעתו של קִרְח, מגיע לו כְּבֵנו הַשֵּׁנִי שֶׁל קֹהֵל. קִרְח הצליח למשוך לצידו את ראשי הסנהדראות להפגנתו משולחת הרסן, שהרי כל המינויים שמינה משה, מינה על פי ה'.

דָרֵשׁ דָרֵשׁ מהמדרש לפרשת קִרְח

במדבר רבה - קִרְח, פרשה יח, וניקהל עליהם קִרְח" (טז, יט), אמר להם (שם, פסוק ג): "כל העדה קָלָם קְדָשִׁים" וכולם שמעו בסיני (שמות כ, ב): "אנכי ה' אלקיך", (טז, ג) ומדוע תִּתְנַשְׂאוּ עַל קֹהֵל ה' ". אלמלא אתם שִׁמְעֶתֶם לְבַדְכֶם וְהֵם לֹא שָׁמְעוּ, הִיִּיתֶם אוֹמְרִים - עֲשִׂיתִי כֹלֹם שָׁמְעוּ, וְיִמְדוּעַ תִּתְנַשְׂאוּ. מִיִּד נִדְעוּעַ מִשֶּׁה מִפְּנֵי הַמַּחְלֻקֹת, מִפְּנֵי שֶׁכִּבְרָה הִיָּה בְּיָדְךָ סִכְחוֹן רְבִיעִי. מִשָּׁל, לִבְנֵי מֶלֶךְ שֶׁסָרַח עַל אֲבִיו וּפִיִּס עָלָיו אוֹהֲבוֹ פֶּעַם, שֶׁתִּים וּשְׁלֵשׁ, כִּשְׁסָרַח רְבִיעִית - נִתְרַשְׁלוּ יָדֵי אוֹהֲבוֹ שֶׁל מֶלֶךְ, אִמְר: כִּמֵּה פִּעְמִים אֶטְרִיחַ אֶת הַמֶּלֶךְ? אִף כֵּן מִשֶּׁה חֲטָאוּ בְּעַגְל (שמות לב, יא): "נִיחַל מִשֶּׁה", (יא, א): "נִיחֵה הָעַם כְּמִתְאוֹנְנִים", (שם, פסוק ב): "נִיתְפַּלל מִשֶּׁה", בְּמִרְגְּלִים (יד, יג): "נִיִּאֲמַר מִשֶּׁה אֵל ה' וּשְׁמַעוּ מִצְרִים", בַּמַּחְלֻקֹת שֶׁל קִרְח אִמְר: כִּמֵּה אוֹכֵל לִהְטֵרִיחַ אֶת הַמִּקְוֹם, לִפְיֶכָּה (טז, ד): "נִישְׁמַע מִשֶּׁה נִיפֵל עַל פְּנֵי".

לקוראינו: מאמרים המופיעים ללא ציון שם הכותב, נכתבו על ידי חברי המערכת

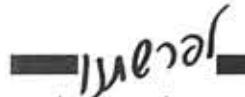

מיכאל יצחק מליק ואברהם פלדמן הי"ד

פרשת קִרְח, ר"ח תמוז תשע"ג שנה שלושים וארבע, גיליון מס' 34

גליון זה יוצא לאור בחסות עיריית רחובות, האגף למוסדות העירייה, המחלקה לתרבות תורנית

אחדות הפכים

בתוך להט המחלוקת של קִרְח עִם מִשֶּׁה, אִמְר קִרְח לִמִּשֶּׁה (טז, ג): "כי כל העדה קָלָם קְדָשִׁים וּבְתוֹכֶם ה', וּמִדּוּעַ תִּתְנַשְׂאוּ עַל קֹהֵל ה' ", וּבְכֶךָ יֵצֵא בְּהִתְרַסָּה כִּנְגַד מִנְהִיגוֹתוֹ שֶׁל מִשֶּׁה רִבִּינוּ, וּכְנֶגֶד אַהֲרֹן שֶׁנִּבְחַר לִכְהֵן, שֶׁהָרִי כֹלֵם שׁוּוִים לִפְנֵי הַמִּקְוֹם. "קָלָם קְדָשִׁים" - כֹּלֵם שָׁמְעוּ "אֲנִכִּי ה' אֱלֹקֶיךָ" בְּהַר סִינִי, וּמִדּוּעַ מִשֶּׁה אִינוּ מִפְרָסִם מִכְרָז עַל הַנְּהַגָּה וְכַהוֹנָה, שֶׁהָרִי כֹלֵם שׁוּוִים לִפְנֵי הַמִּקְוֹם? טַעוֹתוֹ הַגְּדוֹלָה שֶׁל קִרְח הִיא, הַתְּפִיסָה הַמוֹטְעִית שֶׁכֹּלֵם צְרִיכִים לַעֲבֹד אֶת ה' בְּצוּרָה שׁוּוֹה בְּלֹא הַבְּדֵל. וּבִאֲמַת, אִנוּ יוֹדְעִים שֶׁאִין הַדְּבַר כֵּן, כֹּל אִדָם וְהַמִּיּוֹחָדוֹת שֶׁלוֹ וְסִגּוּלוֹתָיו הַיִּיחודִית, לִפְיֵהוּ הוּא עוֹבֵד אֶת ה': אֶחָד בְּתוֹרָה, אֶחָד בְּעִבּוּדָה וְאֶחָד בְּגִמְלוֹת חֲסִדִים. בְּאוֹפֵן דּוּמָה, כֹּל שֶׁבֵט מֵעַם יִשְׂרָאֵל הַתְּמַקֵּד בְּתַפְקִיד שׁוֹנֵה שְׁנִיתָ לוֹ. כֵּךְ לִימְדוֹנוּ חֲכָמֵינוּ בְּתַלְמוּד (בְּרִכּוֹת נח, א): "שֶׁאִין דַּעַתְךָ דּוֹמָה זֶה לְזֶה, וְאִין פְּרָצוּפִיָּהוּ דּוּמִים זֶה לְזֶה". הַרְבַּ קוֹק זִצ"ל בְּבִיאורו "עוֹלַת רֵאִי" מְבַאֵר אֶת הַהִלְכָה: "הַרְוָאָה אוֹכְלוֹסִי יִשְׂרָאֵל אִמְר: 'בְּרוּךְ חֲכָם הַקְּזִים' (בְּרִכּוֹת, שם). לְכֹל הַדְּעוֹת הַשׁוֹנוֹת בְּאוֹנוֹשׁוֹת וְלְכֹל הַמַּחְלֻקוֹת, יֵשׁ תְּכִלִּית אֱלוֹקִית - תּוֹכְנִית מְסוּבֶכֶת וּמִוֹרְכֶכֶת שֶׁל "חֲכָם הַקְּזִים".

דווקא על ידי השוני שבין בני האדם, עתידים להתאחד כולם למטרה אחת, כל אחד על פי תכונותיו וכשרונותיו. ומוסיף הרב ואומר: "ואילו היתה ידיעה לבני אדם בדבר השינוי הפנימי שלהם, לא היה כל אחד מושך כל כך לחוגו בקנאה יתירה, והיתה הפרטיות מתבטלת, ומתוך ביטול הפרטיות - לא היה חומר לבנות את הכלל". כלומר, דווקא המחלוקת יוצרת דינמיקה והתפתחות בעולם. "קנאת סופרים - תרבה חכמה" (בבא בתרא כא, א). כאשר כולם נאלצים לחשוב באופן זהה, כאשר הפרט נשחק - אין אמביציות וממילא אין התקדמות והחברה דורכת במקום. דווקא המחלוקת, היא זו שגורמת לי לגלות מי אני באמת ולמה אני לא הוא. בכל יום שני בשבוע, פותחים אנו ב"שיר של יום" ואומרים: "שיר מזמור לבני קִרְח" (תהלים מח). אומרת על כך הגמרא במסכת ראש השנה (לא, א): "בשני מה היו אומרים? גדול ה' ומהלל מאדו (שם, פסוק ב) - על שם שחילק מעשיו ומלך עליהן". הבריאה כולה, היא התפצלות כוחו של הקב"ה בכל מעשה בראשית. לכן, הרואה את כל גרמי שמים וחפצי ארץ, יכול לטעות ולסבור, כי אין בורא אחד לכולם. אבל, כאשר מבין שהקב"ה ברא את כולם ומולך עליהם, הרי הוא מוצא את האחדות בבריאה שמשלימה זה את זה. דווקא מתוך השוני והחילוק, מגיעה השלמות. "מחלוקת שאינה לשם שמים" - שבה לא רואים את ההבדל והשוני, כבסיס לצמיחה - "אין סופה להתקיים" (אבות ה, יז). האדמה שבולעת את קִרְח נְעֵדְתוּ, כאילו אומרת: מי שנמצא מעל האדמה - חייב לדעת שקיימות מדרגות בבריאה: דומם, חי, וחושב ומְדַבֵּר. דווקא מתוך מדרגות שונות אלו, העולם יכול להתקדם ולהצליח. כפי שהיטיב לומר זאת הרבי מקוצק: אם אני אתה ואתה אני - לא אני אני ולא אתה אתה. אבל אם אני אני ואתה אתה - אז אני אני ואתה אתה. כאשר כל אחד יעשה את יעדו ויפתח את מחשבותיו, עולמנו ישגשג ויתקיים.

הרב אבי שיח

גיליון זה מוקדש ע"י יהודה מליק נ"י וכל המשפחה תחי' לע"נ האם, החותנת, מרת יוכבד מליק ע"ה בת ר' ירוחם ז"ל, נלב"ע ג' בתמוז תשס"ב כמו כן, מוקדש גיליון זה לע"נ ר' אהרון שמעון ב"ר משה אלימלך קרוב ז"ל, נלב"ע א' בתמוז תשנ"ט גיליון זה מוקדש אף לע"נ ר' יעקב אריה ב"ר אייזק צבי סיני ז"ל, נלב"ע א' בתמוז תשנ"ד תנצב"ה

קִרְחָ לֹא נִבְלַע בְּאֲדָמָה

בשאלה זו יש מחלוקת בחז"ל, ואם חולקים, סימן שיש צדדים לכאן או לכאן. נעסוק הפעם באלה האומרים, שהוא לא נבלע, ונראה מה כתוב: "נידבר ה'... דבר אל העדה לאמר: העלו מסביב למשכן קרחה, דתן נאבירים" (טו, כד), והעם מבצע זאת (שם, פסוק כז). ואז, בביצוע העונש נאמר: "ותפתח הארץ את פיה ונתבלע אתם ואת בתיכם ואת כל האדם אשר לקרחה ואת כל הרכוש" (שם, פסוק לב). משה ציווה לסור מסביב הבתים, ואחר כך נאמר, שרק דתן נאבירים "יצאו נצבים פתח אֶהְלִיקֶם" (שם, פסוק כז). האם קרחה נשאר באהלו? ספק, כי ודאי גם הוא היה יוצא לקראת משה, להתעמת עימו שוב. ועוד, בפסוק כה (שם) נאמר: "וַיִּקַּם מֹשֶׁה וַיֵּלֶךְ אֶל דֹּתָן נְאֻבִירִים". ואם קרחה היה בסביבה, האם לא היה מוזכר בפסוק? לכן, בביצוע העונש המצוטט לעיל, יש להניח, שכוונת "וַיִּתְּבַלַּע אֶתְּכֶם וְאֶת בְּתֵיכֶם", הכוונה לדתן נאבירים. ובאשר לקרחה, אזי: "ואת כל האדם אשר לקרחה" ורכושו (שם, פסוק לב) נבלעו, ולא קרחה עצמו.

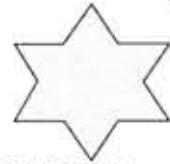
אז מה קרה למנהיג המרד? ניצל! לא! הוא ניצל! עם מאתיים נחמשים מקריבי הקטורת, שנשרפו בסביבות המשכן. ומדוע זה היה עונשו, עונשם? כי קרחה ומקריבי הקטורת רצו להיות כהנים, ועונש זה מביע את אי-שביעות ה', ממי שטוען לכתר כהונה ואינו ראוי, או אף אם הוא ראוי, אך אינו פועל נכונה כבני אהרן – נדב נאביהוא. אלו, גם אלו, הקריבו אש זרה ולכן נהרגו באש – מידה כנגד מידה. אבל דתן נאבירים לא רצו כהונה, אלא טענתם הייתה לאומית: "אף לא אל ארץ זבת חלב ודבש הִבְיָאתֵנוּ, ונתן

לנו נחלת שדה נְכָכִים" (שם, פסוק יד). הם ערערו על משה באשר ליכולתו להביאם לארץ, לכן הארץ בלעה אותם, כדי שלא יזכו בעתיד לנחול בארץ. סיפור עונשם של השלושה, מוזכר גם בהמשך הספר: "ובני אליאב: גְּמֹאֵל וּדְתָן נְאֻבִירִים, הוּא דֹתָן נְאֻבִירִים קְרִיאֵי הַעֵדָה אֲשֶׁר הִצִּיזוּ עַל מֹשֶׁה... וַתִּפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ, וַתִּבְלַע אֶתְּכֶם וְאֶת קְרַחְךָ גְּמֹאֵל הַעֵדָה, בְּאֶחָד הַיָּמִים אֶת חֲמִשִּׁים וּמְאֵתִים אִישׁ" (כו, ט - י). אם נשים לב לטעמי המקרא (שם), נראה, שיש הפסק בין "אתם" (דתן נאבירים שנבלעו) לבין קרחה, שמת עם עדת הנשרפים. ואם מקור זה אינו חד-משמעי, אזי נעבור למקור נוסף: "ונאשר עשה לדתן ולאבירים... אשר פתחה הארץ את פיה ונתבלעם ואת בתיהם..." (דברים יא, ו). למה משה, שהיה שם, אינו מוזכר את קרחה? ונחזור לפרשתנו: יש לרקוע את מחתות המקטירים, "וזכרון לבני ישראל, למען אשר לא יקרב איש זר... להקטיר קטרת... ולא יהיה קרחה וכעדתו" (יז, ה). רמז די ברור, שגורל אחד היה לקרחה ולעדתו. ולמי שאינו רגוע עדיין, נצטט ממדרש רבה (פרשה יח, ט): "אלו היו נבלעים ואלו היו נשרפים, וקרחה עומד בין השרופים".

מנחם אדלשטיין

"מתורתם"

ראשית ואחרית

בסוף פרשתנו, שעוסקת בחלקה הגדול בעניין הכהונה, מדברת התורה בְּמִתְּנֹת הַכֹּהֵנִים. בכלל מתנות אלה, קובעים הפסוקים, כי "כל פֶּטֶר נָחֵם לְכָל בֶּשֶׂר אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לָהּ, בְּאֵד וּבִבְהֵמָה יִהְיֶה לָךְ" (יח, טו), כלומר, לכהן. אמנם, הבכור לא ישאר אצל הכהן אלא יִפָּדֶה – "אך פֶּדָה תִּפְדֶּה אֶת בְּכֹר הָאָדָם..." (שם).

המצווה לתת לכהן את הבכור – את הפרי הראשון, את הראשית, מוצאת את ביטוייה בְּמִתְּנֹת כַּהֲנָה נֹסֶפֶת בְּפֶרֶק זֶה. הבאת הביכורים והפרשת תרומות ומעשרות, גם הן מחייבות אותה פעולה נפשית של נתינת המתנה הראשונה לקב"ה. לאחר תקופה של עמל, הַמִּתְּנָה וְצִיפִּיָּה, זוכה האדם לפרי לו חיכה, ובהבאתו מכריז כי הוא מכיר בחסד ה' עליו וכי אינו כפוי-טובה. בשונה מבכור אדם, את פירות הביכורים והתרומות ומעשרות לא מקבלים בחזרה.

לסוג המצוות הזה, שכולל מצוות נוספות שאינן מופיעות בפרשתנו (כדוגמת הפרשת חלה), אפשר לקרוא בשם כללי – "מצוות הראשית". הרב מנשה וינר (ר"מ בישיבת מעלות), שממנו שמעתי את המושג "מצוות הראשית", מצביע גם על הצד השני של המטבע – "מצוות האחרית".

כלפי מה הדברים אמורים?

דברינו לפרשת "כי תשא", עסקנו במעמד המפורסם של אליהו בהר הכרמל, ובפשר שפיכת המים הרבים באותו

מעמד. בהפטרות השבת, אנו קוראים על נאומו של שמואל הנביא בגלגל. כמה פרקים לפני כן, מתוארת המלחמה המוצלחת שערך שמואל בפלשתים, אשר בפתחה הוא קיבץ את כל ישראל הַמְצַפֶּתָה ושם ערך מעמד של צום, תשובה ותפילה. בכלל זאת, באותו מעמד, נעשה מעשה של שפיכת מים שלא ברור פשרו – "וַיִּשְׁאֲבוּ מִים וַיִּשְׁפְּכוּ לִפְנֵי ה' " (שמואל-א ז, ו).

ובאופן דומה למה שהסביר הרב וינר בקשר למעמד הר הכרמל, הוא מסביר גם כאן. כאשר אדם "מפקיר" את גורלו בידי הקב"ה (בהוראת נביא או חלק ממצווה, ולא מתוך הפקרות סתמית), הוא מבטא בכך נתינת אמון מלא בה'. כאשר שופכים ישראל את המים שהיו אמורים לשמש אותם בסוף הצום שלהם, את הטיפות האחרונות שנשאר להם – ה"אחרית", הם נותנים אמון מלא בקב"ה שיעניק להם כח לצאת כך להילחם בפלשתים, ולשאוב בסופו של דבר מים חדישים להרות את צימאונם.

במעשה הזה, מקיים העם את תביעתו החדה של שמואל – "הֲקִינֵנוּ לְבָבְכֶם אֶל ה' וְעָבַדְתֶּם לְבָדֹו" (שם, פסוק ג). זה לא חכמה לעבוד גם את ה' וגם אלים נוספים, לסמוך גם על ה' וגם על עוד כל מיני רשתות ביטחון מהצר. לעתים, צריך לוותר על ההווה היציב והלא-מספק, לצלול אל אי-הודאות, מתוך אמון וביטחון בקב"ה שיוליכנו לבאר מים חיים. "וימשה נָגַשׁ אֶל הָעָרְפֶּל אֲשֶׁר שָׁם הָאֱלֹקִים" (שמות כ, יח).

איתי וייס

פינת ההלכה

מלאכת בונה (יג)-איסור אוהל

למדנו, שאם עושה מבעוד יום גג אוהל בשיעור טפח - מותר להמשיך ולפרוס את שאר האוהל בשבת, בתנאי שהאוהל נעשה לזמן קצר ולא לזמן ארוך, וזהו דין "תוספת אוהל עראי".

נביא דוגמאות מעשיות בדין זה:

א. פריסת ניילון על סוכה - פסק ה"ארחות שבת" (פ"ט, כז), שמותר לפרוס ניילון על גבי סוכה בשבת, על מנת להגן מפני הגשמים ואין בזה איסור עשיית אוהל, שהרי הוא רק מוסיף על הסכך הקיים ובלבד שיזהר שלא לטלטל את הסכך משום מוקצה.

ב. למדנו, שה"משנה ברורה" (סימן שטו, סק"יג) כתב, שכל שיש אפילו רק ב' קנים לבוידן זה לזה, הרי זה בגדר התחלת אוהל ורשאי מעתה לכסות גם על המקום הגלוי, אף שאין שם קנים כלל.

וראינו שה"חזון איש" (סימן מב, סק"ח, ד"ה כתב) חולק על ה"משנה ברורה", שמותר לכסות רק בין הקנים, כי אין לנו מקור שהלבוד נחשב כאוהל

טפח לענין שיוכל לפרוס מחצלת ממנו ולהלן, על המקום שבו אין קנים לבודים כלל.

ומוסיף ה"חזון איש" לחדש, שאף אם ירצה לפרוס מתחילה על האויר שבין הקנים ואחר כך יוסיף חוץ מהקנים, גם בזה יש להסתפק שאסור, שאפשר שאין היתר רק להוסיף על אוהל הקיים מבעוד יום ולא על אוהל הנעשה בשבת, אף שנעשה בהיתר.

לפי זה, יש לדון, האם מותר להוסיף סדין על גבי גגון של עגלת תינוקות, שהיה סגור מבעוד יום ופתח אותו בשבת, שאף על פי שמותר לפתוח גגון זה (בפעמים הבאות יתבאר), מכל מקום, על פי ה"חזון איש" שאסר תוספת אוהל כאשר אין האוהל המקורי קיים מבעוד יום אלא נעשה בשבת, לכאורה נראה לאסור במקרה זה.

אמנם, ה"שמירת שבת כהלכתה" (פכ"ד, הערה מו) כתב בשם רבי שלמה זלמן אויערבך, שמותר לפרוס את הסדין אפילו לדעת ה"חזון איש", משום שמה שאסר ה"חזון איש" מדובר שהגג נעשה בשבת בהיתר על סמך דין לבד, אך כאשר הגג נעשה בהיתר מטעם אחר שנחשב כעשוי מבעוד יום, אם כן, נמצא שנחשב שיש כאן טפח מבעוד יום ולא שייך כאן דינו של ה"חזון איש".

הרב אריה ויזל

"חנוך לנער"

גם קריאתו הנרגשת של משה (טז, ח-ו): "וַיִּאֱמָר מֹשֶׁה אֶל קְרַח: שָׁמְעוּ נָא בְּנֵי לֵוִי. הִמְעַט מִכֶּם, כִּי הִבְדִּיל אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל אֶתְּכֶם מֵעַדְתֵּי יִשְׂרָאֵל לְהַקְרִיב אֶתְּכֶם אֵלָיו, לַעֲבֹד אֶת עֲבֹדַת מִשְׁכַּן ה' וְלַעֲמֹד לְפָנֵי הַעֵדָה לְשָׁרְתָם. וַיִּקְרַב אֹתָם וְאָתָּה בְּנֵי לֵוִי אֹתָם, וּבְקִשְׁתֶּם גַּם כְּהֵנָּה". טענתו של משה, הלא עצם היותכם לויים, גם היא בגזירת ה' נעשתה, וַיִּנְחָנוּ מֵה כִּי תִלְוֵנוּ עֲלֵינוּ" (שמות טז, ז).

כאשר אנו מציבים דברים אלה, על רקע ימינו, אנו, ניתן לראות כאן פְּנִיָּה לִשְׁנֵי כִּוּוֹנִים מְנוּגְדִים. האחד, נגד יתר הדמוקרטיזציה שאנו לוקים בה, דהיינו, "כולם שווים". נכון כולם שווים, אך שוויון זה נובע רק מתוך "כל העדה". הכיוון האחר הוא, כנגד ההסתגרות וההתבדלות, "אנחנו טובים יותר". נשמור ונפנים, כי כל אחד מאתנו פֶּרֶט שייך "לכל העדה", כולם קדושים, אך הקדושה נובעת מהמותר לך ולא מנסיון נואל להבליט את השונות.

נפתלי יערי

"כל העדה פֶּלֶם קדשים"

"וַיִּקְהֵלוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אֶהֲרֹן וַיִּאֱמָרוּ אֲלֵהֶם: כֵּךְ לָכֶם, כִּי כָל הָעֵדָה פֶּלֶם קְדָשִׁים וּבְתוֹכְכֶם ה', וּמִדּוּעַ תִּתְּנָשְׂאוּ עַל קַהֲלֵ ה' וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּפֹּל עַל פְּנָיו" (טז, ג-ד). רש"י מסביר את דברי תלונתם של קרחה ועדתו, הגלומות בפסוקים, במילים הבאות: "לא אתם לבדכם שְׁמַעְתֶּם בְּסִינֵי יֹאכֲכֵי' (שמות כ, ב), כל העדה שמעו. אם לקחת אתה מלכות, לא היה לך לָבֵר לְאַחֶיךָ כַּהֲנָה". טענתה של עדת קרחה, נשמעת על פְּנִיָּה, צוּדְקָת, מְבוּסָסֶת וּמְנוּמָקֶת לְהַפְלִיא. בעולמנו הדמוקרטי, בג"צ ללא ספק היה מוציא צו על תנאי ומורה על קיומן של בחירות דמוקרטיות.

קרחה כפוליטיקאי מחונן, יוצר קואליציה מוזרה, כאשר כל אחד מפלגיה מושך בעצם לכיוון אחר: קרחה מבקש כהונה, לדתן נאבירים חשבון ישן עם משה, און בן פֶּלֶת נגרר, חמישים ומאתיים מקריבי הקטורת, מחפשים את הקדושה. לכאורה, לכל אחד הצדקה משלו - לחלוק על משה, אך העטיפה, היא עטיפת צלופן של "פֶּלֶם קְדָשִׁים".

הדבר אותו לא הפנימו קרחה ועדתו, הוא דווקא הדברים אותם ביטאו במילים: "כִּי כָל הָעֵדָה פֶּלֶם קְדָשִׁים". כל העדה ביחד. טענתם "ולמה תתנשאוי", היא המפילה את משה על פניו. חוסר ההבנה, כי התפקידים חולקו לא מטעם משה, אלא מטעמו של הקב"ה, היא הגורמת למשה את תחושת התסכול. זו